

פסחים קא

אותם בני אדם שקידשו בבית הכנסת

ר' יוחנן	שמואל	רב	
יצאו	לא יצאו	לא יצאו	ידי יין
		יצאו	ידי קידוש
	למה לי לקדושי בני כנישתא?	למה ליה לקדושי בביתיה?	קושי
	לאפוקי אורחים ידי חובתן, דאכלו ושתו וגו בני כנישתא.	כדי להוציא בניו ובני ביתו	תירוץ
	ואזדא שמואל לטעמיה, דאמר שמואל: אין קידוש אלא במקום סעודה.		טעם

דיון בדברי שמואל:

גירסה ב'	גירסה א'	
הני מילי - מבית לבית, אבל מפניה לפינה בחד ביתא - לא.	הני מילי - מבית לבית, אבל ממקום למקום בחד ביתא - לא.	התלמידים הבינו משמואל
אפילו מהגג לעלייה היה מקדש שוב		רב ענן בר תחליפא תיקן אותם

אחרים שפסקו כשמואל:

- רב הונא - דרב הונא קדיש, ואיתעקרא ליה שרגא, ועיילי ליה למניה לבי גנניה דרבה בריה דהוה שרגא, וקדיש וטעים מידי. אלמא קסבר: אין קידוש אלא במקום סעודה.
  - רבה - דאמר אביי: כי הוינא בי מר כי הוה מקדש אמר לן: טעימו מידי, דילמא אדאזליתו לאושפיזא מתעקרא לכו שרגא, ולא מקדש לכו בבית אכילה, ובקידושא דהכא לא נפקיתו דאין קידוש אלא במקום סעודה.
- קושי:** איני? והאמר אביי: כל מילי דמר הוה עביד כרב, לבר מהני תלת דעביד כשמואל: מתירין מבגד לבגד, ומדליקין מנר לנר, והלכה כרבי שמעון בגרירה. דתניא, **רבי שמעון אומר:** גורר אדם מטה כסא וספסל בשבת, ובלבד שלא יתכוין לעשות חריץ.
- תירוץ:** כחומרי דרב - הוה עביד, כקולי דרב - לא הוה עביד.

דיון בדברי ר' יוחנן: ורבי יוחנן אמר: אף ידי יין נמי יצאו.

שינך לדעה אחרת שלו: ואזדא רבי יוחנן לטעמיה, דאמר רב חנין בר אביי אמר רבי פדת אמר רבי יוחנן: אחד שינוי יין אחד שינוי יין ואחד שינוי מקום - אין צריך לברך.

קושי מברייטא: שינוי מקום - צריך לברך, שינוי יין - אין צריך לברך.

אין פתרון לקושי: תיובתא דרבי יוחנן תיובתא.

צמצום הברייתא: יתיב רב אידי בר אבין קמיה דרב חסדא, ויתיב רב חסדא וקאמר משמיה דרב הונא: הא דאמרת שינוי מקום צריך לברך - לא שנו אלא מבית לבית, אבל ממקום למקום - לא. (גירסה אחרת: מפניה לפינה לא)

חיזוק לצמצום: אמר ליה רב אידי בר אבין: הכי תנינא ליה במתניתא דבי רב הינך, ואמרי ליה: במתניתא דבי רב הינך כוותיך.

קושי על רב הונא: ואלא רב הונא מתניתא קא משמע לן?

תירוץ: רב הונא מתניתא לא שמיע ליה.

דין אחר בשינוי מקום (או לפי רבינו חננאל, תירוץ לקושי הקודם): ותו, יתיב רב חסדא וקאמר משמיה דנפשיה:

שינוי מקום אין צריך לברך	שינוי מקום צריך לברך	
דברים הטעונים ברכה לאחריהן במקומן לקיבעא קמא הדר	דברים שאין טעונים ברכה לאחריהן במקומן	ההלכה
		הטעם

דעה אחרת: ורב ששת אמר: אחד זה ואחד זה צריך לברך.

קושי על רב חסדא : מיתיבי : בני חבורה שהיו מסוכין לשתות, ועקרו רגליהן לצאת לקראת חתן או לקראת כלה, במה דברים אמורים

אבל לא הניחו שם לא זקן ולא חולה	שהניחו שם זקן או חולה
כשהן יוצאין - טעונין ברכה למפרע, כשהן חוזרין - טעונין ברכה לכתחלה.	כשהן יוצאין - אין טעונין ברכה למפרע, כשהן חוזרין - אין טעונין ברכה לכתחלה.

הסבר הקושי : מדקתני עקרו רגליהן - מכלל דבדברים הטעונין ברכה לאחריהן במקומו עסקינן, וטעמא - דהניחו שם זקן או חולה, הוא דכשהן יוצאין אין טעונין ברכה למפרע, וכשהן חוזרין אין טעונין ברכה לכתחלה. אבל לא הניחו שם זקן או חולה - כשהן יוצאין טעונין ברכה למפרע, וכשהן חוזרין - טעונין ברכה לכתחלה. קשיא לרב חסדא!

תירוץ : אמר רב נחמן בר יצחק : מאן תנא עקירות - רבי יהודה.

